

การพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

Self-Development of Primary School Administrators under the Office

of Nakhon Si Thammarat Provincial Primary Education

54-44 / 10-2538

ประธานกรรมการ
ประธานกรรมการ (ภาค
รองประธานกรรมการ (ภาค
รองประธานกรรมการ (ภาค

คณะกรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
(วิทยาเขตนครศรีธรรมราช อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช)
คณะศึกษาศาสตร์
สาขาวิชาการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
วิทยาเขตนครศรีธรรมราช อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช

บุณณะ ตานนท์พิสัย

Bunna Tanontip

เลขที่ LB 2831.866.T5 มข 2539
เลขที่ 4 / 4.0. / 39

Order Key 7575
BIB Key 94757

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Education Thesis in Educational Administration

Prince of Songkla University

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้เขียน นายบุษณะ กนนทิพย์

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2538

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช 4 ด้านคือ ด้านลักษณะผู้นำ ด้านวิชาการ ด้านการบริหาร ด้านสุขภาพ 2) เปรียบเทียบการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของโรงเรียน ประเภทของโรงเรียน การเข้าสู่ตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียน สภาพพื้นที่ที่โรงเรียนตั้งอยู่ รางวัลดีเด่นที่โรงเรียนเคยได้รับ 3) ศึกษาวิธีการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช 4) รวบรวมข้อเสนอแนะในการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างครั้งนี้คือผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 260 คน แบบสอบถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าถามเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ = .95 แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการถามเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาตนเอง และแบบสอบถามปลายเปิดถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน มีการพัฒนาตนเองทั้ง 4 ด้านคือด้านลักษณะผู้นำ ด้านวิชาการ ด้านการบริหาร และด้านสุขภาพ อยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับดี 3 ด้านคือด้านลักษณะผู้นำ ด้านการบริหารและด้านสุขภาพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกดังนี้

1.1 ด้านลักษณะผู้นำ การพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับดี
ดังต่อไปนี้ การแต่งกายที่เหมาะสมกับตำแหน่งและกาละเทศะ ตัดสินใจโดยยึดความถูกต้อง
หลักการและเหตุผล และแสดงกิริยาที่เหมาะสมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.2 ด้านการบริหาร การพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับดี
ดังต่อไปนี้ สนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากร ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์
สูงสุด และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตามหลักสูตร

1.3 ด้านสุขภาพ การพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับดีดังต่อไปนี้
การทำจิตใจให้ร่าเริงแจ่มใส ปฏิบัติตนอย่างถูกต้องในการป้องกันโรคติดต่อ และบำรุงสุขภาพจิต
โดยการพักผ่อนด้วยกิจกรรมที่มีคุณค่า

สำหรับด้านวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนพัฒนาตนเองอยู่ในระดับเป็นที่น่าสนใจโดยมี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกดังต่อไปนี้ ค้นคว้าหาความรู้โดยการอ่านอยู่เสมอ เข้าร่วมประชุม
สัมมนาเกี่ยวกับงานในหน้าที่เพื่อทราบความก้าวหน้าทางวิชาการ สนทนากับเพื่อน ๆ ถึงความรู้
แปลก ๆ ใหม่ ๆ

2. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความแตกต่างกันใน
ขนาดของโรงเรียน ประเภทของโรงเรียน การเข้าสู่ตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียน สภาพพื้นที่
ที่โรงเรียนตั้งอยู่ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน สำหรับผู้บริหาร
โรงเรียนที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในโรงเรียนที่เคยและไม่เคยได้รับรางวัลดีเด่น มีการพัฒนาตนเอง
โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่าด้านการบริหาร ผู้บริหาร
โรงเรียนมีการพัฒนาตนเองแตกต่างกัน ($P = .047$) โดยผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งอยู่ใน
โรงเรียนที่เคยได้รับรางวัลดีเด่นมีการพัฒนาตนเองมากกว่าผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งอยู่ใน
โรงเรียนที่ไม่เคยได้รับรางวัลดีเด่น

3. วิธีที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้ในการพัฒนาตนเองด้านลักษณะผู้นำ ด้านวิชาการ
และด้านการบริหาร มากที่สุดคือการอ่านตำรา เอกสาร บทความเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง
ส่วนด้านสุขภาพคือ การทำจิตใจให้ร่าเริงแจ่มใส

4. จากการประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียน
พบว่าข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดในแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้ ด้านลักษณะผู้นำ ผู้บริหารโรงเรียน
ควรฝึกฝนตนเอง ด้านวิชาการ ควรศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ด้านการบริหาร ควรใช้หลัก
การบริหารในการทำงาน ด้านสุขภาพ ควรออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

Thesis Title: Self-Development of Primary School Administrators
under the Office of Nakhon Si Thammarat Provincial
Primary Education

Author: Bunna Tanontip

Major Program: Educational Administration

Academic Year: 1995

ABSTRACT

This research is intended (1) to investigate the self-development of administrators in schools under the Office of Nakhon Si Thammarat Provincial Primary Education in terms of leadership, academic undertaking, administration and personal health, (2) to compare those administrators' self-development with respect to status, appointment process, school size, school type, school location and distinguished awards given to the school, (3) to study their means of self-development, and (4) to gather suggestions pertaining to self-development.

The samples of this research are 260 administrators from schools under the Office of Primary Education in Changwat Nakhon Si Thammarat. The instruments consist of 3 types of questionnaire. The first one, the reliability of which is .95, is a rating-scale questionnaire pertaining to the samples' self-development. The second one is a checklist concerning means of self-development employed by the samples. The third one is an open-ended questionnaire aimed at gathering suggestions about self-development. Percentage, arithmetic mean,

standard deviation, t-test and F-test are used in data analysis.

The research findings are as follows:

1. On the whole, those administrators' self-development is found to be at a highly satisfactory level for all 4 respects: leadership, academic undertaking, administration and personal health. However, when considered separately, the 3 aspects which are found to be at a highly satisfactory level are leadership, administration and personal health.

For each aspect, the first three variables with the highest mean are:

1.1 Leadership: proper clothing, logical and righteous decision, and appropriate conduct

1.2 Administration: support for personnel's job performance, performance, utilization of school facilities for highest benefits, and provision of appropriate teaching-learning activities

1.3 Personal Health: maintenance of joyful spirit, proper self-care against communicable diseases, and maintenance of mental health through appropriate recreational activities

In terms of their academic undertaking, which, as a whole, is at a satisfactory level, the first 3 variables with the highest mean include accumulation of knowledge through regular reading, participation in job-related seminars to be kept informed of academic progress, and discussion with peers on extensive knowledge.

2. With regard to their appointment process, school size, school type and school location, whether they are considered on the whole or as individual aspects, no significant difference is found among the samples. In terms of distinguished awards given to the school, there is no significant